

Tukker vertaalt Gronings lied uit Poolse Bruid in het Japans

De nieuwe Nederlandse speelfilm *De Poolse Bruid* van de Algerijnse regisseur Karim Traïda maakt op dit moment een soort triomftocht over de hele wereld. Dat is het verhaal van een stugge Groninger boer, die zich het lot aantrekt van een Poolse hoer, haar in huis neemt en later verliefd op haar wordt. Onlangs werd de voor een Oscar-nominatie voorgedragen film vertoond in de Japanse hoofdstad Tokyo. Het bijzondere daarbij was, dat een uit Hengelo afkomstige Nederlander, die in Tokyo woont, daar een groot aandeel had in de vertaling van de gesproken tekst. Dat is de 38-jarige Geert van Bremen. Een Tukker, die zich als een vis in het Japanse water voelt, zo kon ik 'toevallig' uit zijn eigen mond optekenen.

Door
Pieter Bos

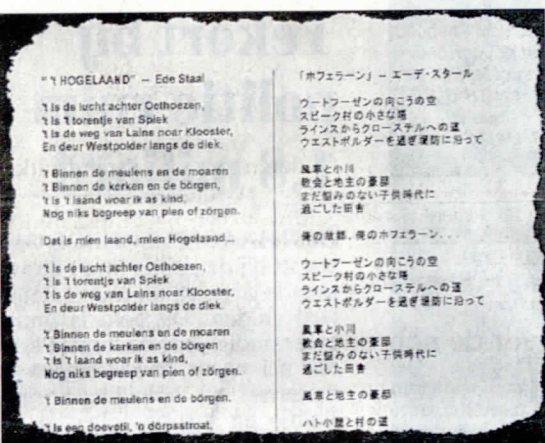

Geert van Bremen voelt zich thuis in Tokyo

Toeval bestaat immers niet. Met dit als bewijs: Eind vorige week zond ik een briefje met het verzoek om nadere inlichtingen over zijn activiteit naar het e-mailadres van Geert van Bremen in Tokyo. 'Dat treft' liet hij per omgaande weten, 'ik ben de komende weken in Nederland...' En dat is hij maar zelden. Zodoende ontmoet

ik Geert van Bremen in het hartje van Hengelo, waar zijn moeder en enkele oude vrienden nog wonen. Op slechts een steenworp afstand van zijn geboortehuis in het Hengelose Tuindorp.

Met z'n jeugdherinneringen is niks mis, maar zijn wereld blijkt groter. Na de middelbare school gaat hij economie studeren in Rotterdam en komt via een uitwisseling van de universiteit ook nog bijna een jaar lang in de Engelse havenplaats Hull terecht. Na te zijn afgestudeerd vertrekt hij in '87 naar Japan, waar hij Japans studeert en vervolgens anderhalf jaar wetenschapsfilosofie. Eind '89 keert hij terug naar Rotterdam, waar hij betrokken raakt bij de oprichting van het adviesbedrijf 'Japan Insite' voor Nederlandse bedrijven, die zaken doen met Japan. En intussen vindt hij hier zijn Japanse vriendin, die als illustrator werkt. Eind '96 gaan ze samen naar Tokyo, waar hij in dienst treedt van het plaatselijke kantoor van de Nederlandse firma. Op dat kantoor werkt een dochter van de Nederlandse filmregisseur Kees Hin, tevens bestuurslid van het Filmfestival Rotterdam. Via hem krijgt Geert van Bremen contact met de organisatie van Japanse festivals, waar Nederlandse films worden vertoond. En zodoende gebeurt het steeds vaker, dat

Fragment uit 't Hogelaand' in het Gronings (links) en in het Japans.

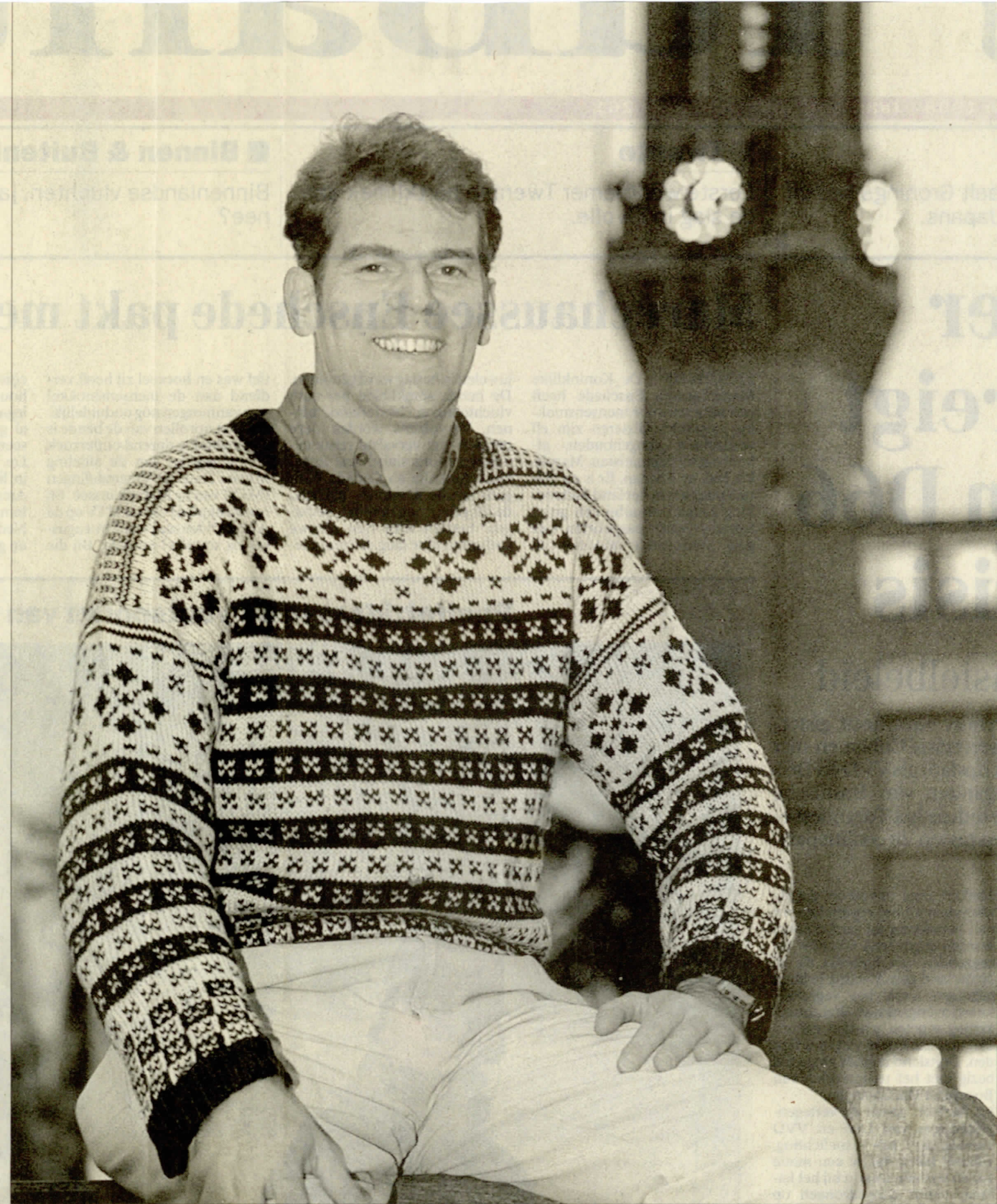

FOTO WOUTER BORRE

Geert van Bremen terug in het hartje van z'n geboortestad Hengelo.

hij wordt geraadpleegd bij het vertalen van Nederlandse filmteksten in het Japans. 'De Japanners ervaren het als heel mysterieus, dat ik Japans spreek'. Op dit moment wordt in Tokyo gewerkt aan de organisatie van de herdenking van 400 jaar Nederlandse betrekkingen met Japan in het jaar 2000. Ter voorbereiding daarvan zijn er enkele kleinere filmfestivals. Zo zijn vorige maand gedurende vijf

dagen vijf Nederlandse films vertoond, waarbij die van De Poolse Bruid. 'De film was aangeleverd met een Engelse ondertiteling. Maar er was één probleem: in de film is een lied te horen, dat gezongen wordt door de inmiddels overleden zanger Ede Staal, die in Groningen bijkans legendarisch is geworden. 'Het Hogelaand' heet dat lied. Dat lied was evenwel niet vertaald. Maar ik ken de Japanners goed genoeg om

te weten, dat ze precies willen weten waarover het lied gaat', aldus Geert van Bremen. Daarom bood hij Motel Films in Amsterdam, co-producent van De Poolse Bruid aan de tekst van 'Het Hogelaand' alsnog in het Japans te vertalen, waarbij hij vertrouwde op z'n kennis van het Saksische dialect. Toch kwam hij er niet helemaal uit. Om ook de sfeer van het lied goed te kunnen weergeven riep hij de hulp in van dr. Siemon Reker van het Bureau Groninger Taal en Cultuur van de Rijksuniversiteit in Groningen. Hoe moest je bijvoorbeeld de naam 'Hogelaand' vertalen als je weet, dat het beneden de zeespiegel ligt? Maar samen kwamen ze er wel uit. En de vertoning van de film -weliswaar in kleine kring- was vervolgens een groot succes. Als het aan Geert van Bremen ligt blijft hij betrokken als intermediair met Japan. Teneinde de handen vrij te hebben voor andere projecten heeft hij zich kortgeleden teruggetrokken uit het bedrijf, waarvoor hij werkte. Binnenkort gaat hij terug naar z'n Japanse vriendin om vervolgens in dat land een zelfstandig bestaan op te bouwen, 'of waar ook ter wereld', voegt hij eraan toe, al zal dat laatste nog wel wat voeten in de aarde hebben bij z'n vriendin, die blij is terug te zijn in haar vaderland. Onder de 15 miljoen inwoners van Tokyo bevinden zich volgens Geert van Bremen ongeveer 500 Nederlanders, die voornamelijk via de Nederlandse ambassade met elkaar communiceren. En er is zelfs een vereniging van 'platproaters', waarvan Geert van Bremen overigens geen lid is. 'Plat' vertalen in het Japans, dat doet hij liever.

T915ANTIA 5-11-98